

Antwoord van het beenhouwersambacht van Mechelen, op de vragenlijst bij het decreet van 30/9/1784 ¹

door wie dese Gilde ofte Corporatie is ingestelt ende opgericht geworden.

Dat het ambacht der Beenhouwers is ingestelt ende opgerecht door den souverein van 't land.

wie privilegiën aen de selve heeft gegeven

Dat de privilegiën aen het ambacht gegeven zijn door hertogh philip van bourgondien,

Item door philip den tweeden, coninck van Spagnien,

Item door keijser carel den vijfden,

Item door Sijne hoogheijd Albertus alleen,

Item door hunne hoogheden Albertus en isabella te samen,

Item bij Sijne Majestijts Secreten Raede

waer inne die privilegiën bestaan

- 1° Dat bij het privilegie van hertogh philip van Bourgondien van dato, 19 november 1441, wordt geaccordeert aen het vleeshouwersambacht, ingevolge van hunne oude privilegien, verbrandt door het groot ongeluck, dat niemant, wie hij zij binnen deze stadt en jurisdictie van diere en sal vermogen vleeschouwer wesen, als die van het voorschreven ambacht, nocte tot Effene, Ombeke, Leest ende Musene vleesch te vercoopen, ten zij bij vier gedeputeerde desselfs ambacht, mede ook Dat die van het selven ambacht mogen vercoopen visch sedert aschdach tot beloken paeschen
- 2° Item dat bij decretement van philip hertogh van Bougondien van dato 16.november 1447 op seker accoord aengegaen tusschen de dekens van 't beenhouwersambacht deser stede supplianten, ende die van het magistraet aldaer reseribenten ter inventie van die van den breeden raede is gestelt het vercoopen van buijckenop de groote merckt sedert baefmisse te doen bij die van het Beenhouwersambacht alleen,
- 3° Item dat bij privilegie van keijser carel den vijfden aen die vleeschouwers, Brouwers etc. gegeven de selve moeten benevens sesse van de poirterije twee jaer schepenen wesen, ende hunnen dienst gedaen sijnde, moeten gecosen worden tot geswoorne van den ambachte ende dat selve afgegaene schepenen benevens de dienende geswoerne de aencomende moeten kiezen, mitsgaeders dat de Rekeningen van de sesse groote ambachten alle jaeren moeten geschieden voor de geswoorne, sonder bedwongen te connen worden die te doen voor de gemeijnte van de voorschreve ambachten indate 6. Majj 1519
- 4° Item dat geen vleeschouwer magh doen een ander ambacht blijkens de brieven van maintenance van 23. december 1543,
- 5° Item dat philippus den tweeden, coninck van Spagnien bij confirmatie van 't privilegie van 19. november 1441 heeft gestatueert, dat niemant, wie hij zij en magh vleesch slaen, als die van het voorschreven ambacht de dato 10. Majj 1561.
- 6° Item dat bij privilegie van sijne hoogheijd albertus de dato 1. april 1599 geaccordeert is aen die vleeschouwers van Mechelen, Loven, Brussel en antwerpen, dat sij moogen coopen beesten ten platten Lande ende elders, om de selve te slaen ende te vercoopen int'vleeschhuijs, Mits sij die niet en coopen van de gene; die met de selve te merckt comen, ten zij op de merckt op de ure gestelt bij het placcaert van 12. october 1598.
- 7° Item dat hunne hoogheden Albertus en Isabella bij confirmatie van den 13. Januarij 1600. op het privilegie van het sluijten van den ambachte hebben vernieuwt, dat niemant als vrij vleeschhouwer en magh vleesch binnen deze stadt oftjurisdictie vercoopen met uijtdruckinge van boete, boven de verbeurte van het vleesch, van twee pond grooten vlaems, voor d'eerste rijse, vier pond voor de tweede Rijse,

¹ Mechelen, Stadsarchief, Varia 753/8

ende acht pond voor de derde reijse, ende voorders nogh gestrafft te worden naer goetduncken van den rechter

8° Item dat bij naerdere interpretatie van de gene van 18. Julij 1663, gegeven bij franciscus de Eersten keijser en coninck in sijnen privèen raede is gestatueert den 16. Meert 1722, dat het moet verstaen worden van de oudste dochter, de welke sal gecomen zijn tot den houwelijken staet met eenen persoon geenen vrijen beenhouwer zijnde, dewelke sal geprocreert hebben eenen sone, die gecomen sal zijn tot den ouderdom van 20. Jaeren, mitsgaeders om te remedieren, dat het ambacht dagelijckx sigh niet en soude vermeerderen

1° Dat, om de ouderman te worden ofte genieten de vrij cavelinge, men ses volle jaeren te bancke moet staen in persoon of ses jaeren den back draegen

2° Dat den ouderman de bancke in persoon sal moeten bestaen, sonder die te mogen verhueren ten zij gecomen zijnde tot den ouderdom van 60. jaeren ofte tot eenigh ongeluk, dat hem tot het bestaen van de bancke onbequaem soude hebben gemaekt ter arbitragie van de heeren wethouderen der selve stad met advies van die dekens

3° Dat eenen beenhouwer doende een ander ambacht ofte neiringe de cavelinge van ouderman niet en sal mogen genieten ten zij verlaeten hebben sijne neiringe ofte ambacht voorschreven op pene dat het recht voorseijt sal vallen op den genen hem naestvolgende

4° Dat eenen Backdraeger die den back vele jaeren heeft gedraegen, ende mits continuerende dese selven te draegen ende geen ander ambacht doende sijnen cavel sal vermogen verhueren

wat formalitijten men moet observeren om daer inne aenveert te worden, 't sij als Confreer, Sergeant, Deken, Alpheris, Hooftman, overhooftman etc...

Dat elcken vrijen Beenhouwers soon moet bereijckt hebben den ouderdom van 20. Jaeren sonder eerder in het ambacht aenveert te worden, wanneer hij moet doen den eedt van getrouwigheid soo voor den souverijn, voor de stad als voor het ambacht

wat Rechten men moet betaelen voor admessie in alle de voorgeschreven gevallen

Dat elken vrijen beenhouwers soon moet betaelen 20 guldens voor zijn ambachtsgeld, ende elcken onvrijen, dat is, eenen persoon trouwende met een beenhouwersdochter moet geven 40. guldens

wat voor lasten men aldaer moet betaelen, en de voor wat objecten

Dat niemant der beenhouwers betaelen eenige lasten aen het ambacht dan is elken Beenhouwer gehouden jaerelijckx een Bancke te hueren

het import der Capitaelen waer mede de selve Gilde ofte Corpus soude belast sijn

Dat het import der capittaelen van Erfrenten beloopt elfduijnsent driehondert vieren tachtigh guldens wisselgelt, ende het impot der lijfrenten tot vijfduijnsent sevenhondert guldens wisselgelt

ofte en wat influentie ider corpus heeft in de toestemminge van de stad tot eenighen lasten ende andere publique affaires

Dat het Beenhouwersambacht influentie heeft in de toestemminge van de stad tot alle publique lasten, als een van de ses groote ambachten

hoe als dan ieder corpus gepresenteerd word om in de voorschreven belastinge sijn voys oft stemme te geven

Dat het voorseijt ambacht geconvoceert zijnde wegens de stad, om te compareren ten stadhuijse tot de voormelde toestemminge wordt gerepresenteert door de vier dienende dekens in den breeden raede, welke dienende dekens een voys of stemme geven in de voorschreve publique lasten

wie de gepreposeerde sijn van elk corpus

Dat de voormelde vier dienende dekens worden gepreposeert door de Regeerders ende ouderdekens

door wie ende hoe sij worden aangestelt

Dat de selve vier dienende dekens worden gecosen door de selve regeerders ende ouderdekens ter camere vergadert sijnde ende worden gepresenteerd aen het magistraet, hetwelk desen keus aggreeert, waernaer sij door eenen der heeren Borgemeesters worden in eede gestelt

aen wie ende op wat tijdt men rekeninge doet van des selfs administratie

Dat de Rekeningen geschieden jaerelijcx voor den Schepenen uijt desen ambachte ende voor de oude dekens ofte geswoorne.

Mits welken etc.

Actum ter camere desen 10. 9^{ber} 1784